

Otázka: Pedagogika jako společenská věda

Předmět: Pedagogika

Přidal(a): BerLin

Pedagogika jako společenská věda:

- předmět pedagogiky, pedagogické disciplíny, vztah pedagogiky k jiným vědám, základní pedagogické pojmy a informační zdroje při studiu pedagogiky

Co je to pedagogika?

- Pedagogika je společenská věda, jejímž předmětem výchova a vzdělávání.

Výchova

= záměrné a cílevědomé působení na jedince, s cílem změnit, nebo pomoci změnit, určitou vlastnost prostřednictvím učení. Smyslem je dosažení pozitivních změn v jeho osobnosti (dlouhodobé nebo krátkodobé).

Vyučování

= nejorganizovanější forma výchovy. V průběhu vyučování probíhá proces, kterému se říká vzdělávání. Žáci získávají zkušenosti a poznatky a dosahují vzdělání. (např. střední odborné nebo vysokoškolské)

Koho zahrnuje?

- Dnes pedagogika nezahrnuje pouze děti, ale i dospělé a seniory

Předmět pedagogiky

- Předmětem pedagogiky je výchova, která je permanentní (celoživotní). Týká se jak zdravých, tak i postižených jedinců.

Rozdíl výchova X vzdělávání: existují 2 názory

1. Výchova je formování celé osobnosti a vzdělávání je její součástí, která se zaměřuje jen na rozumovou složku
2. Výchova je pouze formování charakteru (jak se má chovat) a vzdělávání kultivuje rozumovou část (získávání poznatků a dovedností)

Jak vznikla?

- Z řeckého slova *paidagogós*, což byl ve Starém Řecku otrok, který vodil děti do školy, ale chránil je před ostatními otroky

- *paidagógos → *pais*= dítě *agogé*= vedení
- dostalo se do Evropy přes latinu, kde už znamená vychovatel a z toho pedagogika
- Pedagogika se dříve nazývala didaktika a byla součástí filozofie à oddělila se až v 19. Století a stala se samostatnou vědou a samostatným oborem na VŠ
- ale již v 17.stol *Jan Amos Komenský* položil základ pedagogiky a podílel se na jejím rozvoji

Pedagog vs. Učitel

- často se to zaměňuje
- *pedagog* = vědec, který se zabývá pedagogikou, vytváří poučky, zkoumá teorie, pojmy, sepisuje odborné knihy a ty pak používají učitelé
- *učitel* = praktik, využívá poznatky, které mu zprostředkuje pedagog a používá to pak v praxi

Vztah teorie a praxe

- pedagog vychází z pozorování, studování, musí vycházet z praxe, nasbírání mnoho dat, zpracuje to, dojde k závěru a cel to sepíše do odborné monografie => si to přečtou lidé a používají to
- teorie vychází z praxe a jedna bez druhé nemůže fungovat, je to chaos
- teorie: vědět jak postupovat, jak si organizovat práci

V otázce na další stránce najdete:

- Základní pedagogické disciplíny
- Základní pedagogické disciplíny

- Aplikované pedagogické disciplíny
- Další (pomocné) pedagogické disciplíny
- Pedagogika a ostatní vědy

Odkaz: <http://zsv-maturita.cz/obory-a-discipliny-pedagogiky/>

Základní pedagogické pojmy

pedagog, pedagogika, výchova, vzdělávání a vzdělání

Jaké informační zdroje lze využívat při studiu pedagogiky?

V důsledku rychlého rozvoje se v pedagogických oblastech znásobuje množství informací, a proto by si měl každý pedagog, učitel nebo vychovatel celoživotně rozšiřovat své pedagogické vědomosti. Zdroje jsou snadno dostupné a prospěšné ve studiu předmětu pedagogika.

Můžou mít následující podobu:

- Odborné slovníky (výkladové nebo překladové), encyklopedie
- Učebnice (středoškolské nebo vysokoškolské)
- Odborné pedagogické monografie (=publikace věnované pouze jednomu tématu nebo osobnosti)
- Didaktické příručky (teoretické a praktické návody jak pracovat se žáky, s učebními osnovami, učebnicemi apod.)
- Populárně naučné publikace (knihy určené pro širokou veřejnost – pozor na zjednodušený a někdy zkreslený pohled na pedagogickou problematiku)
- Pedagogické časopisy (Komenský, Pedagogika, Učitelské noviny, Děti a my,

Informatorium 3-8, Rodina a škola...)

- Časopisy pro děti a mládež (Sluníčko, Mateřídouška, Pastelka)